

Către Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

În atenția dl. președinte senator Robert Marius CAZANCIUC,
În atenția dl. vicepreședinte senator Cătălin Daniel FENECHIU,

Stimați domni senatori,

Referitor la invitația dvs. de a comunica opinia Baroului Cluj cu privire la **primele cinci priorități** în ceea ce privește modificarea și/sau completarea prevederilor legale în vigoare, Consiliul Baroului Cluj, prin decan avocat Flavia Ioana MAIER, dorește să înainteze următoarea poziție.

Din perspectiva Consiliului Baroului Cluj, primele cinci priorități de modificare sau completare a prevederilor legale privind profesia de avocat sau care au incidență în profesia de avocat privesc **următoarele teme:**

1. **Alegerea organelor de conducere ale profesiei și activitatea acestora**
2. **Regimul fiscal aplicabil avocaților în ceea ce privește impozitarea, taxa pe valoare adăugată și deductibilitatea cheltuielilor pentru efectuarea concediului de odihnă**
3. **Protecția profesiei de avocat prin reglementarea unor condiții restrictive de exercitare a activităților specifice acestei profesii de către alte persoane fizice sau juridice, precum și prin modificarea prevederilor privind posibilitatea reducerii onorariilor avocațiale**
4. **Creșterea puterii investigative a avocatului prin accesul, în condiții similare magistraților, la anumite baze de date**
5. **Reglementarea răspunderii disciplinare a avocatului printr-o mai previzibilă stabilire a faptelor care constituie abateri disciplinare**

În cele ce urmează, vom detalia pentru fiecare dintre temele enumerate mai sus.

1. **Alegerea organelor de conducere ale profesiei și activitatea acestora**

Din acest punct de vedere sunt necesare modificări cel puțin sub următoarele aspecte:

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

BAROUL CLUJ

400118, CLUJ-NAPOCA STR.PAVEL ROSCA NR.4 AP.15, TEL/FAX 0264-430269

e-mail : contact@baroul-cluj.ro ;
<http://www.baroul-cluj.ro>

a) Alegerea reprezentanților barourilor în Consiliul UNBR

De lege lata, Consiliul UNBR este ales de Congresul Avocaților dintre delegații la Congres și membrii de drept ai Congresului (consilierii UNBR care nu sunt decani).

Chiar dacă este adevărat că delegații barourilor în Congres sunt aleși de Adunările generale, iar dintre aceștia Congresul alege reprezentanții în Consiliul UNBR, în realitate, având în vedere că din Congres fac parte de drept și membrii Consiliului UNBR a căror mandate expiră, există șanse reale ca noii consilieri UNBR din partea baroului să nu fie dintre delegații desemnați de Adunările generale.

Or, se poate ajunge foarte ușor la situația în care un membru al Consiliului UNBR dintr-un anumit barou, ales de Congres, să nu reflecte opțiunea majorității avocaților din acel barou.

Este însă important ca, dacă membrii Consiliului Baroului sunt aleși de Adunarea Generală, prin votul acesteia, la fel să fie aleasă și persoana care reprezintă Baroul în organul central de conducere. Propunerea are la bază principiul reprezentativității, având în vedere că vorbim despre Uniunea Barourilor din România, nu de Uniunea Avocaților din România.

Prin urmare, pentru că Adunarea generală a fiecărui barou își cunoaște mult mai bine avocații din propriul barou decât i-ar putea cunoaște membrii Congresului pe fiecare candidat din fiecare barou, în parte, apare ca firească o modificare în acest sens, respectiv ca Adunările Generale să-și aleagă direct reprezentanții în Consiliul UNBR.

b) Norma de reprezentare a barourilor în Congres și în Consiliul UNBR

Pentru a evita ca deciziile luate în cadrul Congresului și a Consiliului UNBR să fie luate de un singur barou din țară, pe criteriul numeric, se impune o limitare a delegaților din Congres pe baza unei norme de reprezentare modificată astfel încât să se asigure reprezentativitatea reală și nu doar formală a tuturor barourilor.

La fel cum sistemul american de reprezentare în cadrul organelor legislative a fost conceput pentru a împiedica „tirania” demografică a statelor mai populate față de cele mai mici, prin impunerea arbitrară a voinței acestora, la fel se impune și în cadrul Congresului și Consiliului U.N.B.R. o echilibrare de forțe.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
BAROUL CLUJ

400118, CLUJ-NAPOCA STR.PAVEL ROSCA NR.4 AP.15, TEL/FAX 0264-430269

e-mail : contact@baroul-cluj.ro ;
<http://www.baroul-cluj.ro>

De asemenea, se impune o echilibrare a normei de reprezentare în Consiliul UNBR, în sensul stabilirii pentru barourile care au până în 1.000 de membri a normei de 2 reprezentanți, iar pentru barourile care au peste 1.000 de membri o normă de 3 reprezentanți și câte un reprezentant pentru fiecare mie ce depășește prima mie de membri.

c) Alegerea președintelui UNBR de către Congresul Avocaților

Reglementarea actuală restricționează posibilitatea Congresului, la care participă delegații tuturor barourilor din țară, de a desemna, în conformitate cu calitatea sa de organ suprem de conducere a profesiei de avocat, președintele UNBR, care este conducătorul profesiei de avocat. Din punct de vedere democratic este mult mai firesc ca alegerea președintelui UNBR să se facă de către Congres, astfel cum alegerea decanului se face de către Adunarea generală a unui barou.

Modificarea este una care dă coerență legislativă reglementărilor în această materie având în vedere echivalența decan de barou - președinte UNBR.

d) Limitarea mandatelor președintelui UNBR conform limitării stabilite pentru numărul de mandate ale decanului

Modificarea este necesară prin prisma rațiunii care a justificat limitarea numărului de mandate a decanului la două. Este necesară limitarea numărului de mandate ale președintelui UNBR la două, având în vedere că de esența unei democrații profesionale este lipsa unei permanentizări în funcțiile importante de conducere (președinte UNBR, decan de barou).

e) Posibilitatea mandatării unui avocat pentru a participa la Adunările Generale în locul unuia sau a mai multor avocați

În contextul dificultăților întâmpinate constant de barouri în realizarea cvorumului în cazul Adunărilor generale a barourilor, din motive de oportunitate se impune modificarea acestor prevederi legale, în sensul acceptării posibilității reprezentării unuia sau a mai multor avocați cu drept de participare la Adunarea generală de către un alt avocat, conform unui mandat special și expres dat. În mod firesc, numărul de mandate va fi limitat (spre exemplu, la 10).

2. Regimul fiscal aplicabil avocaților în ceea ce privește impozitarea, taxa pe valoare adăugată și deductibilitatea concediului de odihnă

Din acest punct de vedere sunt necesare modificări cel puțin sub următoarele aspecte:

a) Posibilitatea SPRL-urilor de a opta pentru impozitarea aplicabilă microîntreprinderilor

Microîntreprinderile achită în mod obligatoriu un impozit de 1% din cifra de afaceri pentru cele care au cel puțin un salariat și 3% din cifra de afaceri pentru cele fără salariați.

Având în vedere certele avantaje fiscale ale acestui regim de microîntreprindere, ar fi necesar să existe cel puțin o formă de exercitare a profesiei de avocat care să poată beneficia de acest regim. Forma de exercitare a profesiei care ar putea beneficia de acest regim fiscal cu minime modificări legislative ale legislației specifice a profesiei de avocat este societatea profesională cu răspundere limitată (care are personalitate juridică). Actualmente, art. 6 alin. (8) din legea nr. 51/1995, republicată, prevede că: *Societatea profesională cu răspundere limitată conduce contabilitatea în partidă simplă și este supusă regimului transparenței fiscale. Plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.*

Cifra de afaceri prevăzută pentru microîntreprinderi (sub 1 milion euro) ar fi acoperitoare pentru activitatea majorității societăților de avocați

Pentru a beneficia pe deplin de acest regim fiscal, mai ales de cota de 1% pentru societățile cu cel puțin un salariat, fără a interveni în vreun fel asupra legislației fiscale generale (aspect care ar fi mai greu de realizat) ar fi poate necesare anumite clarificări și privind regimul avocaților salariați în interiorul profesiei, în sensul asimilării lor depline, mai ales din punct de vedere al regimului fiscal și al regimului juridic general, cu salariații cu contract de muncă, aceștia putând avea și în aceste cazuri drepturile și obligațiile specifice profesiei de avocat.

Pentru toate cele de mai sus, credem că ar fi utilă modificarea legislației specifice profesiei de avocat pentru a putea beneficia, cel puțin prin intermediul uneia dintre formele de exercitare a profesiei de avocat, de regimul fiscal al microîntreprinderilor.

b) Modificarea regimului TVA pentru formele de exercitare ale profesiei de avocat

Având în vedere că în conformitate cu prevederile art. 59 alin. 2 din Legea nr. 51/1995, U.N.B.R. este o persoană juridică de interes public și că profesia de avocat și avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului, considerăm că utilizatorul final de servicii avocațiale, respectiv marea majoritate a populației, nu ar trebui să fie împovărată cu o taxă suplimentară, TVA, în considerarea unui liber acces la justiție (care se reflectă și în cuantumul onorariului achitat) și la o apărare calificată.

Din aceste motive s-ar impune fie scutirea de TVA a serviciilor avocațiale (inclusiv în categoria operațiunilor scutite de taxă, fiind operațiuni de interes general conform art. 292 Cod fiscal), fie stabilirea unei cote reduse de TVA de 5% sau de 9%. Un exemplu de profesie scutită de la plata TVA, conform prevederilor art. 292 alin. 1 lit. b) Cod fiscal, este cea a medicilor stomatologi și a serviciilor prestate de aceștia.

c) Reglementarea la nivelul Codului fiscal a regimului deductibilității concediului avocatului

Conform prevederilor art. 32 alin. 4 din Legea nr. 51/1995, republicată, avocatul are dreptul la recuperarea capacității de muncă, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat. De asemenea, conform art. 226 alin. 4 din Statutul profesiei de avocat „Cheltuielile cu recuperarea capacității de muncă efectuate de avocat includ, nelimitativ, costurile transportului, cazării, meselor, tratamentului de refacere etc. **Toate aceste cheltuieli sunt necesare pentru exercitarea corespunzătoare a profesiei și sunt deductibile în condițiile legii.**”

Prevederea statutară nu poate fi însă aplicată în privința deductibilității cheltuielilor acolo enumerate având în vedere inexistența unei corelări a acestei prevederi și a prevederii din Legea nr. 51/1995 cu prevederile privind cheltuielile deductibile de la nivelul Codului fiscal. Se impune astfel o corelare a acestor prevederi și stabilirea posibilității deductibilităților acestor cheltuieli.

Modificarea este necesară și din motive de echitate. Astfel, față de salariatul care are dreptul la salariu pe perioada concediului de odihnă, avocatul ca liber profesionist nu poate realiza în același mod un venit în perioada în care se află în concediu de odihnă. Prin urmare, se impune pentru motive de echitate reglementarea posibilității de deducere ca și cheltuielii a

costurilor transportului, cazării, meselor, tratamentului de refacere etc. pe care avocatul le suportă în perioada concediului de odihnă.

3. Protecția profesiei de avocat prin reglementarea unor condiții restrictive de exercitare a activităților specifice acestei profesii de către alte persoane fizice sau juridice, precum și prin modificarea prevederilor privind posibilitatea reducerii onorariilor avocațiale

Din acest punct de vedere sunt necesare modificări cel puțin sub următoarele aspecte:

a) Reglementarea restrictivă a domeniilor în care doar avocații pot presta activități cu excluderea altor profesioniști persoane juridice

Dincolo de avocatura clandestină care trebuie combătută prin mijloace de drept penal într-un mod eficient de organele abilitate, din punct de vedere legislativ este necesară limitarea expresă a posibilităților altor persoane decât avocații să presteze servicii specifice profesiei de avocat. Aceasta deoarece, spre exemplu, sub acoperirea activităților de consultanță, multe SRL-uri prestează activități specifice profesiei.

b) Reglementarea mai detaliată și mai restrictivă a posibilității instanțelor de a cenzura onorariul avocațial conform Codului de procedură civilă

Conform art. 451 alin. 2 C.pr.civ. „*Instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariul avocaților, atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, ținând seama și de circumstanțele cauzei. Măsura luată de instanță nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său.*”

Textul legal mai sus citat a dat naștere unei jurisprudențe abuzive din partea anumitor instanțe de judecată, care au redus nejustificat onorariile avocațiale la sume derizorii sau disproporționat de mici în raport de complexitatea cauzei sau activitatea desfășurată de avocat. Aceasta cu atât mai mult cu cât art. 127 alin. 2 și 3 din Statutul profesiei de avocat oferă o gamă largă de criterii după care avocatul își stabilește onorariile și pe care instanța este obligată să le aibă în vedere.

Față de această realitate jurisprudențială considerăm că textul legal procesual civil ar trebui amendat cel puțin prin prisma următoarelor elemente:

- ar trebui înlăturată posibilitatea instanței de a reduce din oficiu onorariul, având în vedere că dreptul procesual civil este guvernat de principiul disponibilității (art. 9 alin. 2 C.pr.civ.);
- ar trebui introdusă obligativitatea ca instanța, în situația excepțională a reducerii onorariului de avocat la cererea motivată a părții adverse, să analizeze onorariul prin prisma criteriilor stabilite de Statutul profesiei de avocat și, să solicite avocatului, anterior eventualei cenzurări, justificarea onorariului conform unui raport de activitate și a criteriilor folosite de acesta în stabilirea onorariului solicitat cu titlu de cheltuieli de judecată, similar cu situațiile în care se solicită cheltuielile de judecată pe calea unui proces separat care presupune administrare de probe.
- ar trebui stabilită o limită sub care instanța să nu poată coborî în reducerea onorariului, limită care să fie de cel mult 30% din onorariu inițial solicitat;
- pentru cauzele considerate de complexitate redusă instanța nu ar putea reduce onorariile sub onorariile minimale stabilite în tabloul onorariilor minimale, de către Consiliul UNBR în baza art. 30 alin. 3 din Legea nr. 51/1995.

4. Creșterea puterii investigative a avocatului prin accesul, în condiții similare magistraților, la anumite baze de date

Din acest punct de vedere este necesar ca profesiei de avocat să i se acorde la fel de multă încredere ca profesiei de magistrat, având în vedere prevederile art. 38 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 care stabilește că avocații sunt parteneri indispensabili ai justiției.

În condițiile în care pentru pregătirea apărării, identificarea anumitor elemente probatorii sau prestarea anumitor servicii avocațiale avocatului îi sunt necesare informațiile reținute de anumite baze de date la care magistrații au acces pentru soluționarea cauzelor, considerăm echitabil și firesc ca și avocații să aibă acces la acestea.

Categoric, un astfel de acces impune un control strict asupra informațiilor și persoanelor care au acces, motiv pentru care este necesară reglementarea unei proceduri prin care elementele de acces care dau posibilitatea avocatului de a accesa bazele de date să permită identificarea persoanei care a făcut accesul și scopul în care a consultat informația.

5. Reglementarea răspunderii disciplinare a avocatului printr-o mai previzibilă stabilire a faptelor care constituie abateri disciplinare

Din acest punct de vedere sunt necesare modificări în ceea ce privește previzibilitatea

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
BAROUL CLUJ

400118, CLUJ-NAPOCA STR.PAVEL ROSCA NR.4 AP.15, TEL/FAX 0264-430269

e-mail : contact@baroul-cluj.ro ;
<http://www.baroul-cluj.ro>

răspunderii disciplinare a avocatului, având în vedere că în prezent răspunderea acestuia este mult prea extinsă datorită lipsei unor criterii insuficient de riguroase.

Conform art. 85 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 avocatul răspunde disciplinar „*pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi sau ale statutului, pentru nerespectarea deciziilor obligatorii adoptate de organele de conducere ale baroului sau ale uniunii, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei, ale corpului de avocați sau ale instituției.*”

O răspundere disciplinară pentru încălcarea oricărei prevederi obligatorii din acte care reglementează profesia de avocat apare ca fiind vădit disproporționată față de scopul pentru care este instituită răspunderea disciplinară. O enumerare limitativă, chiar după modelul celei în raport cu care se evaluează răspunderea disciplinară a magistratului, evident cu adaptările inerente particularităților profesiei de avocat, apare mult mai de dorit și mult mai corectă prin prisma prevederilor constituționale și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.

O astfel de reglementare a răspunderii disciplinare, prin enumerarea faptelor care constituie abateri disciplinare este mult mai de dorit, decât varianta menționării punctuale în cadrul normelor care instituie obligații a faptului că „*nerespectarea prevederii constituie abatere disciplinară/abatere disciplinară gravă*”.

Conclusiv, acestea sunt modificările legislative pe care Consiliul Baroului Cluj le consideră prioritare pentru profesia de avocat.

Vă comunicăm faptul că vom da curs invitației dvs. de a participa la dezbaterile din data de 23 aprilie 2019, orele 11,00. În lipsa justificată a doamnei decan, Consiliul Baroului Cluj a desemnat pentru a se prezenta la dezbateri pe dl. consilier avocat Dan-Sebastian CHERTES, coordonatorul Departamentului de Inițiativă legislativă din cadrul Consiliului Baroului Cluj.

**Consiliul Baroului Cluj
prin Decan
Avocat Flavia Ioana Maier**